

Nr 67.

Ankom till riksdagens kansli den 12 december 1940 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av vedproduktionen jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

I en den 8 november 1940 dagtecknad proposition, nr 72, har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att *dels* godkänna de ändringar i riktlinjerna för regleringen av vedproduktionen, som av chefen för folkhushållningsdepartementet angivits, *dels ock* medgiva, att förslagsanslaget till Omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved finge disponeras i enlighet med vad av departementschefen anförts.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två i huvudsak likalydande motioner, väckta, den ena av herr *E. von Heland m. fl.* (I: 30) och den andra av herr *I. Pettersson i Rosta m. fl.* (II: 48), vari hemställts, att riksdagen, under förutsättning av bifall i huvudsak till Kungl. Maj:ts proposition nr 72, måtte i samband med besvarandet av denna proposition uttala sig för sådana skyndsamma justeringar av gällande garanti- och normalpriser på ved, som på grund av ökade kostnader för arbetskraft och foder vore motiverade och för vedproduktionens säkerställande nödvändiga.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda yrkande, hänvisas, i den mån desamma ej framgå av det följande, till motionerna.

Vedproduktionens storlek under avverkningssäsongen 1940/41.

I det vid propositionen nr 248 till 1940 års lagtima riksdag fogade utdraget av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 3 maj 1940 uttalade departementschefen såsom sin uppfattning, att under avverknings-säsongen 1940/41 borde för avsalu avverkas en sammanlagd kvantitet ved om 25 miljoner kubikmeter. Häri inräknades icke ved för träkolsframställning.

I förevarande proposition framhåller departementschefen, att läget i vissa hänseenden förändrats i det, bland annat, behovet av träkol för gengasdrivna motorfordon stegrats ytterligt starkt. Departementschefen föreslår därför, att jämväl för träkolsframställning avsedd ved borde inbegripas i avverkningsprogrammet, som därför i enlighet med förslag av bränslekommissionen borde höjas till att omfatta 30 miljoner kubikmeter. Självfallet borde möjlig-

het beredas avverkarna att erhålla statsgaranti även för ved, avsedd för träkols framställning.

I anledning av det förändrade läget hade bränslekommissionen verkställt vissa nya beräkningar av vedbehovet för bränslesäsongen den 1 juli 1941—den 30 juni 1942. Dessa beräkningar hade sammanfattats i en den 1 november 1940 dagtecknad promemoria. I denna beräknade kommissionen, under förutsättning att importen av kol och koks nästföljande år fortginge i nuvarande omfattning, behovet av ved för avsalu på följande sätt: normal förbrukning av kastved för hushåll och industrier 7 miljoner, ersättningsbränsle för kol, koks och olja 14 miljoner, för framställning av träkol för järnbrukens behov 4 miljoner samt för tillverkning av gengaskol och gengasved 8 miljoner eller tillhopa 33 miljoner kubikmeter. Kommissionen hade emellertid icke för närvarande funnit sig böra föreslå annan utvidgning av avverkningsprogrammet än att detsamma med hänsyn till behovet av ved för träkolsframställning utökades med 5 miljoner till sammanlagt 30 miljoner kubikmeter. Kommissionen framhölle härvid att den myckenhet, som avverkningsprogrammet sålunda skulle avse, understege det beräknade behovet. Därvid vore jämväl att märka, att en del av den för bränslesäsongen 1941/42 avsedda veden kunde antagas bliva förbrukad redan under avverkningsåret. Å andra sidan kunde man enligt kommissionens uppfattning räkna med att icke oväsentliga kvantiteter ved komme att avverkas och föras i marknaden utöver de kvantiteter, som skogsägarna ålades producera och för vilka garanti meddelades, detta särskilt inom de områden av landet, där statsgaranti icke meddelades.

Uttagandet av en avverkningskvantitet av angiven storlek komme, framhåller departementschefen, att kräva betydande ansträngningar från skogsägarnas sida samt ställa stora anspråk på tillgången å arbetskraft. Såsom ett yttersta medel att åvägabringa de erforderliga avverkningarna vore lagen om skyldighet att avverka ved till avsalu avsedd att tjäna. Uppenbarligen borde man dock, så långt detta överhuvud vore möjligt, undvika tvångsingripanden och i stället lita till frivilliga åtgärder från skogsägarnas sida. Skulle man på frivillighetens väg kunna uppnå en avverkning av sådana mått, varom nu vore fråga, måste emellertid från statens sida avverkningarna på allt sätt underlättas. Vad särskilt anginge skogsägareföreningarna torde sålunda böra tillses, att bestämmelserna angående de statliga stödåtgärderna erbjöde tillräckliga förutsättningar för föreningarnas medverkan i vedanskaffningen.

Ändringar i gällande bestämmelser angående åtgärder för främjande av vedproduktionen.

Gällande bestämmelser innebära i huvudsak följande:

Bränslekommissionen äger bevilja till Sveriges skogsägareföreningars riksförbund ansluten skogsägareförening lån för förskottering av avverkningskostnad för ved, som enligt kontrakt skall till föreningen levereras av dess medlemmar eller andra skogsägare. Ansökan om lån skall vara åtföljd av vidimerade avskrifter av de leveranskontrakt, som med låneansökan avses, ävensom av en över kontrakten upprättad särskild förteckning. Lån må be-

viljas till belopp motsvarande högst 60 procent av den köpeskillning, som skogsägareföreningen enligt leveranskontrakten sammanlagt skall erlægga för den med kontrakten avsedda, av statsgaranti omfattade veden; lån må dock ej i något fall beviljas till högre belopp än som motsvarar det för veden gällande garantibeloppet. Å lyftat lånebelopp skall föreningen erlægga ränta efter 4 procent om året från lyftningsdagen till dess betalning sker eller till dess avräkning i samband med vedens inlösning verkställs. Skogsägareförening, som erhållit lån, har att därav utlämna förskott till skogsägare, som avses med föreningens låneansökan. Förskott må ej lämnas med mindre beslut meddelats därom att den kontrakterade veden skall omfattas av statsgaranti. Förskott må ej, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, uppgå till större belopp än som motsvarar 60 procent av det överenskomna priset. Förskottet må i intet fall överskrida det för veden gällande garantibeloppet. På skogsägareföreningen ankommer att bestämma, huruvida och i vilken omfattning skogsägaren skall ställa säkerhet för förskottet. Kristidsstyrelse äger under av Kungl. Maj:t bestämda tidsperioder och i den omfattning, som bränslekommissionen enligt av Kungl. Maj:t givna föreskrifter bestämmer meddela garanti åt skogsägare att ved, som av honom för avsalu producerats eller framdeles produceras och som icke finner köpare, skall av staten inlösas till fastställt pris, garantipris. Garanti må jämväl beviljas åt skogsägareförening. Kungl. Maj:t fastställer garantipriserna. Inlösning av ved må ske endast i den utsträckning veden vid inlösningstillfället uppfyller föreskrivna kvalitetsbestämmelser.

För tidigare hälften av avverknings säsongen 1940/41 har Kungl. Maj:t i fråga om meddelande av statsgaranti för ved föreskrivit i huvudsak följande (S. F. S. 1940: 803).

Garanti må meddelas beträffande sådan för bränsleändamål avsedd ved, som anmäles för garanti under tiden den 31 augusti—den 31 oktober 1940. Garanti må meddelas å en sammanlagd vedkvantitet av högst 12 miljoner kubikmeter. Garantien må avse dels redan avverkad ved, dels ock ved som avses skola avverkas före den 1 januari 1941. Såväl kastved som kolved och annan långved samt massaved kan vara föremål för garanti. Bränslekommissionen äger att beträffande områden, där med hänsyn till rådande transportförhållanden en ökning av vedproduktionen icke är önskvärd, bestämma om undantag från rätten att erhålla garanti. Garantipriset skall, såvitt angår kastved, vara för utskottsved 5 kronor, för pannved samt för sekunda björk- och bokved lägst 5 kronor 50 öre och högst 7 kronor, för prima barr- och alved lägst 6 kronor och högst 7 kronor 50 öre samt för prima björk- och bokved lägst 7 kronor 50 öre och högst 9 kronor. För massaved skall garantipriset vara, för prima sulfitved lägst 7 kronor 50 öre och högst 9 kronor, för sekunda sulfitved och prima sulfatved lägst 6 kronor och högst 7 kronor 50 öre samt för sekunda sulfatved lägst 5 kronor 50 öre och högst 7 kronor. De angivna priserna gälla samtliga per kubikmeter löst mått. Beträffande kolved och annan långved skall inom Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Gävleborgs län gälla, att därest veden upplägges å sådan upplagsplats vid strand, som kan angöras av fartyg i kustfart, garantipriset skall vara för långved, som uppfyller kvalitetsbestämmelserna för utskottsved, 20 öre, för pannved 24 öre och för prima barrved 26 öre, allt per flottningkubikfot. I övrigt skall, där garantianmäld ved

inlöses såsom långved, inlösningen ske till det pris, som motsvarar det å orten gällande garantipriset för kastved, minskat med arbetskostnaden för långvedens upparbetning till kastved. Uppfyllandet av meddelad garanti må påkallas tidigast den 1 januari 1942 och senast den 28 februari samma år.

I skrivelse den 9 oktober 1940 har *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund* — med förmälan att förbundet den 3 oktober 1940 avhållit ett sammanträde med representanter för samtliga till förbundet anslutna skogsägareföreningar i och för dryftande av föreningarnas engagemang i vedanskaffningen samt att av den vid sammanträdet förda diskussionen framgått, att de olika momenten i vedanskaffningen under det gångna året icke fungerat på ett tillfredsställande sätt — hemställt om vissa ändrade bestämmelser för den ifrågavarande låneverksamheten m. m.

Riksförbundet har hemställt, att följande punkter måtte beaktas, såsom varande förutsättningar för skogsägareföreningarnas fortsatta och eventuella utökade engagemang i vedanskaffningsfrågan:

1) Skogsägareföreningarna tillförsäkras ersättning för sina omkostnader för de osålda vedlager, som föreningarna innehade vid en eventuell statlig inlösnings till garantipriser, med 50 öre per kubikmeter löst mått.

2) För sådan ved, som är belånad och som av staten inlöses, debiteras icke ränta å uppburet lån.

3) Vid statlig inlösen av vedpartier, skall, om veden redan är inmätt av skogsägareförening, föreningens inmätning i huvudsak ligga till grund för inlösningen.

4) Villkoren för statens kreditgivning ändras så, att den på ett smidigare och effektivare sätt befrämjar det avsedda ändamålet.

5) Statens garantipriser avvägas med aktgivande på de ökade avverkningskostnaderna så, att den frivilliga vedproduktionen icke äventyras.

Statens bränslekommission har den 25 oktober 1940 avgivit yttrande över riksförbundets skrivelse.

1) Frågan om ersättning åt skogsägareföreningarna för omkostnader för ved, som skall inlösas. *Riksförbundet* har framhållit, att statsgarantien omfattade skogsägarens direkta omkostnader för vedframställningen. Då skogsägareföreningarna vid sina inköp måste betala minst garantipriserna, kunde däremot föreningarna aldrig räkna med att få sina omkostnader för mätning, lagring etc. täckta. *Bränslekommissionen* har tillstyrkt riksförbundets framställning men ansett, att ersättningen borde begränsas till att gälla högst 2 miljoner kubikmeter. *Departementschefen* har för egen del tillstyrkt, att skogsägareföreningarna, vilka kunde förväntas nedlägga ett positivt arbete i avverkningsbefrämjande riktning, tillerkändes rätt till omkostnadsersättning för osåld, av staten inlöst ved med 50 öre pr kubikmeter utan kvantitetsbegränsning. En viss begränsning följde redan därav att ersättningsrätten överhuvud icke skulle gälla annat än i fråga om ved, för vilken garanti meddelats. Då påkallande av garantiens uppfyllande kunde ske tidigast den 1 januari 1942, syntes den föreslagna ersättningsrätten icke för närvarande föranleda något anslagsäskande.

2) Frågan om räntefrihet i vissa fall för beviljade lån. *Riksförbundet* har framhållit, att vid en eventuell statlig inlösen till

garantipriserna, då en del av veden vore belastad med förskott av statsmedel, det syntes skäligt, att befrielse skedde från räntebetalning för den ved, som av staten inlöstes. Denna framställning har avstyrkts av *bränstekommissionen* och *departementschefen*.

3) Frågan om ordningen för inmätning av ved. *Riksförbundets* framställning har motiverats av önskvärdheten att undvika extra mätningsskostnader och sådana avvikelser, som alltid vore att räkna med vid ommätning av virkespartier och som kunde innebära risk för förluster. *Bränstekommissionen* har ansett att ett dylikt mot all affärskutym stridande förfaringssätt icke kunde godtagas. *Departementschefen* har likaledes avvisat riksförbundets förslag, men framhållit, att hinder givetvis icke förelåge för att vederbörande myndighet, i särskilt fall och då omständigheterna därtill föranledde, godtoge den av föreningen gjorda inmätningen såsom normerande jämväl i fråga om statens inlösning av veden.

4) Frågan om ändrade bestämmelser för statens kreditgivning. *Riksförbundet* har yttrat, att en förenkling av låneförfarandet kunde ske, om föreningarna som sådana bleve låntagare och icke som nu låneförmedlare. I varje fall syntes låneverksamheten icke kunna omhänderhavas i fortsättningen med mindre än att föreningarnas omkostnader härför på något sätt kompenserades. Ett tidigare framfört förslag, innebärande att staten skulle ställa sig som garant för föreningarnas förbindelser i kreditinrättningar, skulle för föreningarna även möjliggöra ett avsevärt underlättat och mera effektivt arbete.

Då det emellertid vore synnerligen angeläget att vedanskaffningen omedelbart kunde med all kraft igångsättas och förutsättningen härför vore att kreditmöjligheterna utan dröjsmål kunde utnyttjas hade riksförbundet, med hänsyn till den tidsutdräkt som en omläggning av hela låneförfarandet måste komma att medföra, först velat föreslå att ytterligare justeringar av nu tillämpade förfaringssätt genomfördes. Härmed avsåg riksförbundet att lånemöjligheter gäves intill garantipriset och att föreningarna erhöles ersättning för det arbete, som faktiskt följde deras omhänderhavande av låneförmedlingen.

Bränstekommissionen har förklarat sig anse, att dylik ersättning borde utgå. Det vore dock enligt kommissionens mening icke påkallat, att nämnda ersättning utginge från ett särskilt för ändamålet anvisat anslag. Kommissionen föreslog i stället, att föreningarna gottgjordes för handhavandet av låneverksamheten på så sätt, att de från den ränta efter 4 procent om året, som de enligt bestämmelserna hade att erlægga å lyftat lånebelopp, medgäves rätt att som provision avdraga och behålla en fjärdedel. Som förutsättning för att denna ersättning skulle tillerkännas föreningarna borde dock gälla, att tvivel därefter icke kunde uppstå om föreningarnas skyldighet att förmedla lån till lånesökanden, som uppfyllde de stadgade villkoren.

Beträffande förslaget om utvidgade lånemöjligheter framhåller kommissionen, att då det ofta inträffade, att köpeskillingen överensstämde med eller obetydligt överstege garantipriset och sålunda möjlighet till förskott ofta i praktiken begränsades till endast 60 procent av garantipriset, kommissionen ansåge, att en ändring i ifrågavarande bestämmelser vore befogad. Det syntes sålunda mest lämpligt och ur arbetssynpunkt bäst, om förskottets storlek angäves endast i relation till garantipriset. Förskottet borde dock ej få uppgå till fulla garantipriset utan viss marginal borde förefinnas, som skyddade

för sådana förluster som kunde uppkomma till följd av underskott i måttet eller brister i kvalitetshänseende. En lämplig avvägning torde därför vara, att förskottet finge utgöra högst 80 procent av garantipriset.

Departementschefen har tillstyrkt en utvidgning av lånemöjligheterna och föreslagit, att lån skulle få beviljas intill 90 procent av garantibeloppet. I likhet med bränslekommissionen funne departementschefen riksförbundets hemställan om gottgörelse till skogsägareföreningarna för besvär med låneförmedlingen böra bifallas. Däremot ställde departementschefen sig tveksam till den av kommissionen föreslagna formen för ersättningens beräkning och utbetalande. Det syntes icke riktigt att göra ersättningens storlek beroende av storleken av de lämnade förskotten; en sådan princip skulle leda till det otillfredsställande resultatet att en förening med ett fåtal förskotts-tagare, vilka emellertid var och en erhölet förskott å mera betydande belopp, skulle erhålla högre ersättning än den förening, som förmedlat en mängd smärre förskott. Därtill komme att den av kommissionen anvisade metoden i själva verket skulle innebära en generell sänkning av den räntefot, för vilken riksdagen uttalat sig. Departementschefen förordade därför i stället, att Kungl. Maj:t medgäves rätt att under innevarande budgetår disponera visst belopp, förslagsvis högst 75 000 kronor, till ersättningar åt skogsägareföreningarna för besvär med låneförmedlingen. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av bränslekommissionen och med hänsyn till låneverksamhetens totala omfattning under året bestämma hur stor del av nyssnämnda belopp, som skulle tagas i anspråk för ändamålet, samt att meddela närmare bestämmelser angående fördelningen mellan de olika föreningarna av det sålunda i anspråk tagna beloppet. Såsom förutsättning för tillgodonjutande av den föreslagna ersättningen borde gälla, att vederbörande förening skulle vara pliktig förmedla förskott till envar, som uppfyllde villkoren för erhållande av sådant förskott. Särskilt anslag syntes icke behöva anvisas för ändamålet, utan erforderliga medel syntes kunna utgå av det till Omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved för budgetåret 1940/41 under elfte huvudtiteln anvisade förslagsanslaget av 2 000 000 kronor.

5) Frågan om garantiprisernas avvägning. *Riksförbundet* har erinrat, att förbundet i tidigare skrivelser framhållit vissa synpunkter, till vilka hänsyn ansåges böra tagas, så att den frivilliga vedproduktionen finge sådan största möjliga omfattning, att ett fördyrat statligt ingripande i vedavverkningen bleve det minsta möjliga. Speciellt från de vid sammanträdet närvarande norrlandsrepresentanterna hade en justering av garantiprisen på grund av starkt ökade avverkningskostnader framhållits såsom oundgängligen nödvändig om vedavverkningarna skulle igångsättas i önskvärd omfattning.

Bränslekommissionen har framhållit, att kommissionen med uppmärksamhet följde utvecklingen på arbetsmarknaden och förändringar av avverkningskostnaderna samt att kommissionen avsåge att, då förhållandena det påkallade, inkomma med förslag till ändrade bestämmelser härutinnan.

Departementschefen har uttalat, att förbundets hemställan om viss justering av garantipriserna icke för närvarande föranledde någon departementschefens åtgärd.

I *motionerna* anföres bland annat:

Riksförbundets framställning rörande garantiprisernas justering hade, icke minst ur norrlandssynpunkt men även med hänsyn till förhållandena i övriga landsändar, motiverats med de starkt ökade avverkningskostnaderna.

Att arbetskostnaderna sprungit i höjden och att det på många håll vore svårt att erhålla lämplig arbetskraft för vedavverkningar, vore obestriddigt. Skogskörslorna hade även fördyrats av de genom missväxten vållade stegrade foderpriserna, varvid priset för foderhavre ungefär fördubblats och en tredubbling inträtt i fråga om höpriset.

Det vore med hänsyn härtill ofrånkomligt, att justeringar av vedpriserna vidtoges i en omfattning, som möjliggjorde anskaffandet av ved i tillräcklig utsträckning att tillgodose det stegrade behovet på vedbränsle. Stora kvantiteter ved hade redan producerats, men det starkt ökade behovet bleve givetvis efter hand, då tillgången på lämplig och välbeägen vedskog alltmera reducerades, svårare att tillgodose. Sådana synpunkter som de här anförda borde icke kunna vara främmande för våra ansvariga myndigheter, särskilt med tanke på de svårigheter, som vållats för vedfrågans lösning, därför att icke från början klara besked givits angående möjligheterna för producenterna att erhålla tillräckliga priser för veden. Sålunda borde erfarenheten hava gett påtagliga lärdomar om nödvändigheten att *i tid* giva vedproducenterna besked om sådana priser, som verkligen kunde säkerställa tillgången på erforderliga vedkvantiteter. Innan snön lade hinder i vägen för vedhuggningen måste därför skäliga och med hänsyn till vår vedförsörjning oundgängliga justeringar av garantipriser och i konsekvens härmed även av de s. k. normalpriserna vidtagas. Därför syntes det sålunda redan nu vara av förhållandena påkallat och till och med hög tid, att de ifrågasatta förhöjningarna av priserna snarast vidtoges i en omfattning som motsvarade produktionsfördyringarna. Förslagsvis syntes härvid för de olika sortimenten en förhöjning av respektive priser med ungefär 2 kronor per kubikmeter ved böra övervägas.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot departementschefens uttalanden rörande den ökning av vedproduktionen under innevarande avverkningsssäsong, som ansetts böra komma till stånd med hänsyn särskilt till det starkt ökade behovet av gengasbränsle. I likhet med departementschefen finner utskottet det även naturligt, att statsgarantin för främjande av vedproduktionen med hänsyn härtill även må omfatta för träkolsframställning avsedd ved. Utskottet delar även departementschefens åsikt, att i syfte att stimulera de nödvändiga avverkningsarna på frivillighetens väg bestämmelserna angående de statliga stödåtgärderna böra ändras på sätt som av departementschefen nu ifrågasatts, varigenom de från skogsägarhåll framförda önskemålen i stor utsträckning bliva tillgodosedda. Utskottet finner sig sålunda böra tillstyrka bifall till vad i förevarande proposition föreslagits.

Utskottet.

Sveriges skogsägareföreningars riksförbund har i förut omförmälda skrivelse den 9 oktober 1940 framhållit såsom önskvärt, att en viss höjning av de nu gällande garantipriserna borde komma till stånd med anledning av de ökade avverkningskostnaderna. I motionerna I: 30 och II: 48 har i anslutning härtill påyrkats, att riksdagen måtte uttala sig för en skyndsamt justering uppåt av garanti- och normalpriserna. Utskottet får erinra, att bränslekommissionen i sitt ovannämnda yttrande den 25 oktober 1940 över riksförbundets framställning anför, att kommissionen med uppmärksamhet följde utvecklingen på arbetsmarknaden och förändringar av avverknings-

kostnaderna, samt att kommissionen avsåge att, då förhållandena det påkallade, till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till ändrade bestämmelser härutinnan. Departementschefen har för sin del uttalat, att framställningen om justering av garantipriserna icke för närvarande föranledde någon hans åtgärd. Av vad sålunda meddelats framgår, att frågan om garantiprisernas storlek är föremål för bränslekommissionens oavbrutna uppmärksamhet och att kommissionen också, därest så befinner sig erforderligt, kommer att förelägga Kungl. Maj:t förslag till justering av sagda priser. Med hänsyn härtill anser utskottet anledning icke föreligga för riksdagen att göra det av motionärerna åsyftade uttalandet.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

a) godkänna de ändringar i riktlinjerna för regleringen av vedproduktionen, som av departementschefen i omförmälda statsrådsprotokoll angivits;

b) medgiva, att förslagsanslaget till Omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved må disponeras i enlighet med vad av departementschefen i sagda statsrådsprotokoll anförts;

II. att ovannämnda motioner, I: 30 och II: 48, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 december 1940.

På andra särskilda utskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Nilsson* i Malmö, *Tjällgren*, *Lindström*, *Heiding*, *Alfred Andersson*, *Mannerskantz*, *Andersson* i Rixö, *Anderson* i Arboga, *Sundberg* och *Bergman*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist*, *Skoglund*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Andersson* i Falkenberg, *Andersson* i Löbbo, *Ward*, *Gustafson* i Vimmerby, *Mårtensson*, *Carlström* i Södergården, *Pettersson* i Rosta och *Karlsson* i Munkedal.

Reservation

av herrar *Oscar Olsson*, *Tjällgren*, *Andersson* i Rixö, *Gustafson* i Vimmerby, *Mårtensson*, *Pettersson* i Rosta och *Karlsson* i Munkedal.